

Дѣдо Иваѣъ стѣква огѣнь, на-режда китенитѣ халища и отваря торбата съ вечерята.

Азѣ чакамѣ.

— Ако не е билѣ Момчилѣ воевода, и този изворѣ не би билѣ. Ти знаешѣ ли за Момчилѣ воевода?

— Не.

— По цѣло Бѣлгарско нѣмало юнакѣ като него. Цѣли осемдесетѣ години е вѣрлувалѣ той изѣ Родопа. Що войска сѣ изпращали султаниѣ за него! Гѣмжило! И нищо не сѣ могли да му сторятѣ. Защо Родопа си пази юнацитѣ!

Дѣдо Иванѣ срѣбва малко вода.

— Богѣ да го прости! Що добрини е правилѣ на сиромаситѣ. Който ималѣ нужда, все Момчила гѣрсѣлъ. На черковитѣ крѣстоветѣ позлатявалѣ; на манастиритѣ по хиляда овце подарявалѣ; мостове и чешми строилѣ. И все тайно. Да не се чува неговото име. А турцитѣ-душмани и чорбаджиитѣ тредерали отѣ него като отѣ осойница. За тѣхѣ милостѣ нѣмалѣ.

Като станалѣ Момчилѣ на сто години, раздѣлилѣ се съ своитѣ хайдутѣ, оставилѣ Мирчо байрактаря за воевода и трѣгналѣ самѣ изѣ планината да си намѣри смѣртѣта.

Като дошелѣ до тука, седналѣ ей на този камѣкъ и заплакалѣ:

— Майко Богородице, осемдесетѣ години се борихѣ противѣ народнитѣ душмани, осемдесетѣ го-

дини отгѣщавахѣ на злитѣ хора, а мѣката на моитѣ братя не се е намалила. Робията си е пакѣ робия!

Плакалѣ Момчилѣ, а сѣлзитѣ му се стичали подѣ камѣка и бликали ей тамѣ като изворѣ. Отѣ Момчиловитѣ сѣлзи е изворѣтъ.

— Сетне, дѣдо Иване!

— Чула го Света Богородица, слѣзла отѣ небето и му каза: „Не плачи, воевода, ти направи, каквото можа! Сега другитѣ ще почнатѣ да наказватѣ народнитѣ врагове. Вече си почини; когато дойде време, пакѣ ще дойдешѣ на земята.

Дѣдо Иванѣ завѣрзва торбата, поглежда ме подѣ вежди и пита:

— Ти не вѣрвашѣ ли, че ще дойде? Повикай го да видимѣ!

Азѣ се изправямѣ и виквамѣ силно:

— Момчилѣ воевода-а-а!

Следѣ малко отѣ далечнитѣ вѣрхове ехото ми отвѣрща:

— Ще дойда-а-а!

— Чу ли? — вика дѣдо Иванѣ.

— Хубаво да знаешѣ: ще дойде Момчилѣ да довѣрши дѣлото си. Ще освободи цѣла Тракия до Бѣло-море.

Дѣдо Иванѣ се завива съ халището и млѣква замечтанѣ, а азѣ дълго слушамѣ, какѣ вѣтѣрѣтъ пѣе въ елитѣ нѣкаква страшна и чудесна пѣсенѣ.

Свѣтлозарѣ Димитровѣ.

